

Beslisnota voor de raad

Datum 13 november 2020

Openbaar

Onderwerp Organisatie warmteketen Holtenbroek - Aa-landen en geothermie
Versienummer 02

Portefeuillehouder H.M.M. Schuttenbeld
Informant J. Roeland, J. Kuik
Afdeling Proces-, Programma- en Projectmanagement
Telefoon (038) 498 4164
Email J.Roeland@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 6.4.1 We bevorderen dat Zwolle op termijn energieneutraal is
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van -

Bijlagen 1. Advies Zwolse Warmteketen – eerste fase Holtenbroek en Aa-landen, ABT / Brink Groep, d.d. 5 november 2020
2. Contouren eerste fase warmteketen, ABT, d.d. 5 november 2020

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het advies “Zwolse Warmteketen – eerste fase Holtenbroek en Aa-Landen”.
2. In te stemmen met het aangaan van een samenwerking met het samenwerkingsverband voor het onderzoeksproject RESULT voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de geothermiebron in Zwolle Noord.
3. Bij het maken van de keuze voor de gewenste regievariant voor de warmteketen in een gebied de gedeelde uitgangspunten en het omschreven afwegingskader te hanteren.
4. In te stemmen met het nader uitwerken van het organisatiemodel warmtebedrijf als gewenste regievariant voor de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen waarbij op een later moment definitieve besluitvorming zal plaatsvinden

Datum 13 november 2020

Inleiding

In 2050 wil Zwolle een energieneutrale stad zijn. College en raad hebben zich aan deze ambitie verbonden en er zijn al belangrijke stappen gezet om deze ambitie waar te maken. Ook in de rest van Nederland is de energietransitie in volle gang. Eén van de afspraken in het Klimaatakkoord is dat gebouwen in Nederland in 2050 niet meer met aardgas worden verwarmd. Dat is nodig om de uitstoot van CO₂ terug te dringen en klimaatverandering tegen te gaan. Ook in Zwolle gaan we onze gebouwen en huizen op een andere manier verwarmen.

In deze nota stellen we voor op welke wijze we de eerste stappen gaan vormgeven waarbij besluitvorming over de uiteindelijke definitieve invulling van de warmteketen op een later moment plaatsvindt.

Transitievisie Warmte

De overgang naar een aardgasvrije manier van verwarmen noemen we de warmtetransitie. Ook in Zwolle hebben we een begin gemaakt met de warmtetransitie. De Transitievisie Warmte 2020 is opgesteld en geeft richting en invulling aan de warmtetransitie in Zwolle. In de Transitievisie Warmte staat in welke wijken in Zwolle de eerste stappen in de warmtetransitie worden gezet. Het aardgasvrij maken van een wijk gaat niet in één keer, maar stap voor stap. De Transitievisie Warmte zet de lijnen uit om koers te kunnen houden naar het gewenste Zwolse eindbeeld. Door de overgang naar aardgasvrij stap voor stap te doen beginnen we nu, maar bouwen we ook ruimte in om te leren en bij te kunnen sturen als dat nodig is. Hierbij hebben we ook oog voor de ontwikkelingen in andere steden en leren we van andere voorbeelden in het land.

Eerste warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen

Eén van de alternatieve energiebronnen die kan worden ingezet om Zwolle aardgasvrij te maken is geothermie. In andere delen van Nederland wordt deze bron al succesvol ingezet. Omdat er kans is op een geothermiebron in het noorden van Zwolle, is in de Transitievisie Warmte de keuze gemaakt om in Holtenbroek en Aa-landen de eerste stap naar een aardgasvrije wijk te zetten. Met een quickscan is in kaart gebracht in welke delen van Holtenbroek en Aa-landen we het beste kunnen beginnen. De voor geothermie kansrijke plekken liggen met name aan de noordwest, noordoost- en zuidkant van Holtenbroek en minder in Aa-landen. Er wordt dan ook gestart in Holtenbroek. We noemen dit de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek. Een warmteketen ontstaat op plekken in de stad waar een warmtenet wordt gezien als alternatieve duurzame warmteoplossing voor het verwarmen met aardgas en bestaat uit de onderdelen bron, transport, distributie en levering. De contouren van deze eerste fase in Holtenbroek zijn weergegeven in bijlage 2.

Mogelijke uitvoering van RESULT in Zwolle

Voordat delen van de wijken Holtenbroek kunnen worden aangesloten op een warmtenet met warmte uit een geothermiebron is eerst nog verder onderzoek nodig. Met een proefboring krijgen we duidelijkheid over de hoeveelheid warmte die de geothermiebron kan leveren. Om dit onderzoek mogelijk te maken heeft het college in januari 2020 een intentieverklaring afgegeven voor de mogelijke Zwolse deelname aan het onderzoeksproject RESULT. Het doel van RESULT is het demonstreren van een innovatieve boorteknik, waarmee marginale reservoirs voor geothermie geschikt kunnen worden gemaakt voor exploitatie. Voor RESULT is een subsidiebedrag van ca. 5,6 miljoen euro beschikbaar voor nader geologisch onderzoek en het realiseren van twee boringen. In het onderzoeksproject komt stapsgewijs meer duidelijkheid over de ondergrond. Meer zekerheid is nodig om het ook aantrekkelijk te maken om te investeren in een warmtenet en in het geschikt maken van gebouwen. Een proefboring geeft meer zekerheid over de hoeveelheid warmte die met de bron kan worden geleverd.

Datum 13 november 2020

Aangaan samenwerking RESULT

Om een volgende stap te kunnen zetten wil de gemeente gaan samenwerken met het samenwerkingsverband RESULT in de verdere ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de bron. Het samenwerkingsverband vraagt hiervoor zekerheid over de aanleg van een warmtenet en de afname van warmte. De afgelopen periode is met het samenwerkingsverband onderzocht onder welke voorwaarden een samenwerking tot stand kan komen en wat er voor nodig is om RESULT in Zwolle te laten plaatsvinden. In de informatienota over de resultaten van de verkenning naar de organisatie van de warmteketen, overgedragen aan uw raad op 8 oktober 2020, bent u hierover geïnformeerd. Volgens de subsidievoorwaarden voor RESULT dient het samenwerkingsverband uiterlijk 15 januari 2021 te besluiten dat RESULT op de locatie in Zwolle Noord wordt uitgevoerd. Na een positief besluit worden de afspraken over de samenwerking vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Het doel hiervan is om RESULT in Zwolle te laten plaatsvinden, waarmee concreet naar een proefboring voor geothermie kan worden toegewerkt.

Regierol van de gemeente

Een nieuwe warmteketen moet je goed organiseren. De vraag is hoe de gemeente regie wil voeren op de ontwikkeling van de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen. Om te verkennen hoe de gemeente deze regierol op een goede manier kan invullen is in het najaar van 2019 en de eerste helft van 2020 met een groot aantal stakeholders een verkenning naar de mogelijke organisatie- en samenwerkingsvormen voor de Zwolse warmteketen uitgevoerd. Op 23 juni jongstleden is uw raad in een digitale sessie over de resultaten van de verkenning geïnformeerd. Op 8 oktober heeft uw raad hierover een informatienota ontvangen. Uit de verkenning komen twee varianten:

- De gemeente kan regie voeren door deel uit te gaan maken van de warmteketen. Dit kan door het oprichten van een warmtebedrijf waar de gemeente zelf in deelneemt.
- De gemeente kan regie voeren door het stellen van randvoorwaarden bij het uitgeven van concessies of opdrachten voor delen van de Zwolse warmteketen.

Op basis van de uitkomsten van de quickscan wordt geadviseerd om voor de eerste fase in Holtenbroek regie te gaan voeren door middel van een warmtebedrijf waarin de gemeente als aandeelhouder deelneemt. We willen het warmtebedrijf als regievariant de komende tijd nader uitwerken.

Regie voeren betekent niet dat de gemeente de warmtetransitie naar zich toe trekt en als enige bepaalt wat er gaat gebeuren. We zoeken geschikte partners die samen met ons willen deelnemen in het warmtebedrijf. Zo willen we kennis en ervaring uit de markt betrekken en risico's delen met andere partijen die een rol voor zichzelf zien in de Zwolse warmtetransitie. Door regie te voeren kunnen we grip houden en sturen op gedeelde uitgangspunten. Om er daadwerkelijk voor te zorgen dat de eerste gebouwen in Holtenbroek eind 2023 overgaan van aardgas op een warmtenet is een goed georganiseerde warmteketen een vereiste. Deze beslisnota is een eerste stap om de organisatie van de warmteketen nader in te kunnen vullen.

Beoogd effect

Door te gaan samenwerken met het samenwerkingsverband RESULT in de verdere ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de geothermiebron zetten we een volgende stap richting een proefboring. Daarnaast stellen we voor om in Holtenbroek regie te gaan voeren door middel van een warmtebedrijf waarvan de gemeente aandeelhouder is. We gaan dit de komende tijd verder uitwerken door partijen met kennis en ervaring te consulteren over mogelijke deelname aan het warmtebedrijf. In Holtenbroek zetten

Datum 13 november 2020

we hiermee de eerste stappen naar een aardgasvrije wijk. Door deze stappen nu te zetten kan eind 2023 de eerste warmte uit de geothermiebron in Holtenbroek worden geleverd.

Argumenten

1.1 ***Het advies “Zwolse Warmteketen – eerste fase Holtenbroek en Aa-landen” geeft houvast bij het maken van keuzes en het zetten van vervolgstappen.***

Het advies van ABT en Brink Groep geeft richting aan de volgende stappen die gezet moeten worden om te komen tot concretisering van de eerste fase van de Zwolse warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen met een geothermiebron in Zwolle Noord. Het gaat daarbij om:

- de samenwerking met het samenwerkingsverband voor het geothermieproject RESULT;
- het doorontwikkelen van een afwegingskader;
- de contouren, haalbaarheid en de gewenste regievariant voor de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen.

2.1 ***Samenwerking met het samenwerkingsverband RESULT is wenselijk en nodig om een stap verder richting realisatie van een geothermiebron te komen.***

De gemeente Zwolle is houder van de opsporingsvergunning voor geothermie en eigenaar van de bovengrondse voorkeurslocatie in Zwolle Noord. Het samenwerkingsverband bestaande uit ENGIE, Huisman en EBN wil de geothermiebron gaan ontwikkelen, realiseren en exploiteren. Aan hen is de subsidie voor het uitvoeren van het onderzoeksproject RESULT toegekend. Het samenwerkingsverband beschikt over de kennis en ervaring die vereist is voor het ontwikkelen, realiseren en exploiteren van de geothermiebron. Om een volgende stap in de ontwikkeling van de geothermiebron te kunnen zetten is het nodig dat de gemeente Zwolle en het samenwerkingsverband gaan samenwerken. De samenwerking gaat over de onderzoeksfase van RESULT en - na succesvolle boring - de exploitatiefase van de geothermiebron. TNO is alleen betrokken bij de onderzoeksfase.

2.2 ***Er worden afspraken gemaakt over de samenwerking in de onderzoeksfase en de exploitatiefase van de geothermiebron.***

Gedurende de onderzoeksfase van RESULT heeft de gemeente een faciliterende rol. In deze fase zal de gemeente de bovengrondse locatie aan het samenwerkingsverband ter beschikking stellen. Ook zal een deel van de opsporingsvergunning waarvan de gemeente vergunninghouder is aan het samenwerkingsverband worden overgedragen. Hierover worden afspraken gemaakt als RESULT in Zwolle wordt uitgevoerd. Die afspraken worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst.

Na een succesvolle boring en voldoende warmte-opbrengst volgt de exploitatiefase. Het samenwerkingsverband investeert aanvullend aan de subsidie circa 8 miljoen euro in de geothermiebron. In de exploitatiefase wordt deze investering door het samenwerkingsverband terugverdiend. De gemeente wil haar voorbereidingskosten zoveel mogelijk terugverdienen in de exploitatiefase. Hierover zullen afspraken gemaakt moeten worden. Omdat de warmte-opbrengst nu nog niet duidelijk is, worden over de samenwerking in de exploitatiefase principe-afspraken gemaakt, die op een later moment nader ingevuld kunnen worden. Ook in de exploitatiefase van de geothermiebron geldt dat de gedeelde uitgangspunten gewaarborgd moet zijn. De gemeente houdt de mogelijkheid om deel te nemen in het samenwerkingsverband tijdens de exploitatiefase nog open.

Datum 13 november 2020

2.3 ***De samenwerking met het samenwerkingsverband RESULT is toegestaan.***

Over de manier waarop de samenwerking tussen de gemeente Zwolle en het samenwerkingsverband kan worden vormgegeven is juridisch advies ingewonnen. De conclusie van dit advies is dat er voor het aangaan van een samenwerking tussen de gemeente en het samenwerkingsverband geen sprake is van een aanbestedingsplicht, mits rekening wordt gehouden met een aantal aandachtspunten bij de nadere uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst.

3.1 ***Bij het kiezen van de passende regievariant gaat het om het optimaal kunnen waarborgen van de gedeelde uitgangspunten.***

In de verkenning organisatie warmteketen is samen met de stakeholders een aantal gezamenlijke en breed gedragen uitgangspunten voor de Zwolse warmteketen geformuleerd, die toezien op de belangen van de inwoners van Zwolle. Deze uitgangspunten zijn de basis voor samenwerking in de Zwolse warmteketen. Voor een haalbare en betaalbare warmtetransitie is het van belang dat samenwerkende partijen in de warmteketen zich committeren aan deze gedeelde uitgangspunten. De uitgangspunten zijn:

- **betaalbaar** met goede verdeling van rendement en risico's
- **vertrouwen** door transparantie
- **toekomstbestendig** door langetermijn strategie
- **draagvlak** en betrokkenheid van burgers
- **betrouwbaar** met leveringszekerheid

Om voor een gebied de gewenste regievariant te kunnen bepalen wordt de haalbaarheid van de voorziene warmteoplossing beoordeeld op de aspecten techniek, organisatie en financiën. Vervolgens kan voor elk van de gedeelde uitgangspunten worden bepaald met welke regievariant deze het meest optimaal geborgd kan worden. Dit resulteert in een voorkeur voor het voeren van regie door de gemeente via een warmtebedrijf of via het concessiemodel.

4.1 ***Door regie te voeren middels een warmtebedrijf kunnen de gedeelde uitgangspunten in Holtenbroek en Aa-landen optimaal worden geborgd.***

Voor Holtenbroek en Aa-Landen is voor elk van de gedeelde uitgangspunten beoordeeld met welke regievariant het uitgangspunt optimaal geborgd kan worden:

Betaalbaar

De eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen is een groeiemodel dat om flexibiliteit en de mogelijkheid tot organische groei vraagt. De omvang van het warmtenet moet kunnen worden afgestemd op de warmte-opbrengst van de geothermiebron. De businesscase van de eerste fase toont op basis van de gekozen uitgangspunten een negatief resultaat. Dit is gebruikelijk bij warmteprojecten in de bestaande gebouwde omgeving. Dit betekent wel dat voorinvesteringen nodig zijn waar financiering voor moet worden gezocht. De ontwikkeling van een warmteketen die organisch groeit is niet goed te organiseren met een concessiemodel, omdat vooraf geen duidelijk afgebakende opdracht te omschrijven is.

Datum 13 november 2020

Vertrouwen

Om voor de warmteketen in Holtenbroek en Aa-Landen tot een integraal werkend geheel te komen, is het noodzakelijk dat de betrokken partijen op een goede manier kunnen samenwerken. Basisvoorwaarde hierbij is dat alle delen van de keten transparant inzichtelijk zijn en dat partijen werken met een open businesscase. Onafhankelijk systeembeheer over de warmteketen is hierbij noodzakelijk. Het uitgeven van concessies op delen van de keten vraagt om duidelijke afspraken op de raakvlakken, zowel financieel als op de samenwerking. Met het huidige speelveld in Holtenbroek en Aa-Landen, dat nog volop in beweging is, is het concessiemodel minder geschikt.

Toekomstbestendig

De warmte-opbrengst van de geothermiebron is nu nog onzeker. Ook zijn in de toekomst andere of aanvullende duurzame bronnen nodig. Dit vraagt een aanpasbaar en uitbreidbaar warmtenet. Toekomstbestendigheid vraagt om techniek en organisatie die mee kan bewegen en groeien in de ontwikkeling van de warmteketen. De geothermiebron voorziet in de basislast van warmte. De levering van warmte uit deze duurzame bron moet voor de langere termijn geborgd worden. Ook is op de langere termijn regie nodig op de warmtebalans tussen warmtevraag en warmteaanbod. Met het vastleggen van de ontwikkeling van delen van de warmteketen in afgebakende concessies met een overzichtelijk risicoprofiel wordt de ontwikkelruimte en bewegingsvrijheid naar de toekomst beperkt. Met een warmtebedrijf kan optimaal regie worden gevoerd op de ontwikkeling van clusters, het tempo waarop clusters van het aardgas afgaan en de wijze waarop dat gebeurt.

Draagvlak

Zonder draagvlak bij bewoners en andere betrokkenen voor een voorziene warmte-oplossing kan de warmtetransitie niet slagen. In het stadium van de warmtetransitie waarin we ons nu bevinden is draagvlak voor de warmte-oplossing cruciaal. Zowel vanuit een warmtebedrijf als vanuit een partij aan wie een concessie is verleend moet aan draagvlak worden gewerkt. In beide varianten kunnen bewoners en andere stakeholders worden meegenomen. De praktijk laat zien dat het draagvlak bij bewoners bij de laatste variant vaak onder druk staat. Voor het waarborgen van het draagvlak bestaat daarom voor de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek een lichte voorkeur voor het sturen op draagvlak met een warmtebedrijf waarin de gemeente deelneemt.

Betrouwbaarheid

De betrouwbaarheid van het warmtesysteem en de leveringszekerheid is geregeld in de Warmtewet. Volgens de Warmtewet is de warmteleverancier verantwoordelijk voor een betrouwbaar systeem en verplicht om warmte te leveren. Omdat het warmtesysteem in Holtenbroek en Aa-Landen nog in ontwikkeling is en nog zal groeien, kan door deel te nemen in een warmtebedrijf beter gestuurd worden op betrouwbaarheid dan met het concessiemodel.

4.2 Voor de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen is deelnemen in een warmtebedrijf de meest geschikte regievariant.

Voor Holtenbroek en Aa-landen is de haalbaarheid van de beoogde warmteketen beoordeeld op techniek, organisatie en financiën. Vervolgens is voor elk van de gedeelde uitgangspunten bepaald met welke regievariant deze het meest optimaal geborgd kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in een voorkeur voor het voeren van regie met een warmtebedrijf waarin de gemeente aandeelhouder is. Doorslaggevend in deze keuze is het groeimodel van de eerste fase en het borgen van de betaalbaarheid en flexibiliteit daarin. Een onafhankelijke systeembeheerder of

Datum 13 november 2020

warmteregisseur, met invloed over de gehele keten, is nodig om optimaal regie te kunnen voeren. Dit kan door het oprichten van een warmtebedrijf dat verantwoordelijk is voor:

- systeembeheer op de gehele keten
- netbeheer, transport en distributie
- inkoop en levering van warmte

Om de mogelijkheid van samenwerken met (markt)partijen in een warmtebedrijf te verkennen en te onderzoeken welke stappen gezet moeten worden om tot een warmtebedrijf te komen, wordt voorgesteld het organisatiemodel warmtebedrijf voor Holtenbroek en Aa-Landen nader uit te werken.

4.3 *Met een warmtebedrijf kan regie worden gevoerd bij het parallel ontwikkelen van de verschillende onderdelen de warmteketen in Holtenbroek en Aa-Landen.*

De gemeente heeft in de intentieverklaring aan het samenwerkingsverband RESULT aangegeven zich in te spannen voor een tijdige aanleg van de eerste fase van een warmtenet en het organiseren van voldoende warmteafname in de wijken Holtenbroek en Aa-landen. Daarnaast heeft de gemeente een faciliterende rol richting het samenwerkingsverband om de bronontwikkeling verder te brengen. Doormiddel van een warmtebedrijf kan de gemeente optimaal regie voeren op de hele warmteketen in Holtenbroek en Aa-Landen en de inspanningsverplichting richting het samenwerkingsverband waarmaken. De bronontwikkeling kan aan het samenwerkingsverband worden overgelaten.

4.4 *Bij de nadere uitwerking van het organisatiemodel warmtebedrijf wordt kennis en ervaring van (markt)partijen betrokken.*

Door deelname in het warmtebedrijf kan de gemeente haar regierol adequaat uitvoeren en daarmee de gedeelde uitgangspunten waarborgen. Het is echter wenselijk om bij (markt)partijen aanwezige kennis en ervaring op het gebied van ontwikkeling en beheer van netwerken en op het gebied van inkoop en levering van warmte te betrekken en hiervoor samenwerking te zoeken met (markt)partijen die over die specifieke kennis en ervaring beschikken. We willen deze kennis en ervaring zo vroeg mogelijk in het proces betrekken om dit optimaal te kunnen benutten bij de ontwikkeling van de warmteketen (naar analogie van een bouwteammodel bij bouwprojecten). Samenwerking in het warmtebedrijf is ook wenselijk om financieringsmogelijkheden te vergroten en risico's te delen. Daarbij wordt gedacht aan samenwerking met de provincie Overijssel en het Energiefonds Overijssel.

4.5 *Bij de uitwerking van het organisatiemodel warmtebedrijf moet nog een aantal aandachtgebieden worden onderzocht.*

Met de uitwerking willen we duidelijkheid krijgen op een aantal aandachtgebieden. Zo moet de samenwerking passen binnen de kaders van de Warmtewet 2.0, die nog in ontwikkeling is. Voor gemeentelijke deelname in een warmtebedrijf biedt de Handreiking Verbonden Partijen een kader. Daarnaast is extern advies nodig welke juridische stappen gezet moeten worden voor het kunnen oprichten van een warmtebedrijf.

Risico's

Met het nader uitwerken van het organisatiemodel warmtebedrijf als gewenste regievariant voor de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen nemen we een eerste stap. We volgen een zorgvuldig proces

Datum 13 november 2020

om de mogelijke en gewenste invulling van het warmtebedrijf te kunnen bepalen. We beperken ons hierbij tot de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek en nemen geen besluiten voor heel Zwolle. Met deze aanpak beperken we de risico's. Een definitief besluit over het oprichten een warmtebedrijf en welke risico's daar bij horen neemt de raad op een later moment. Op dit moment zijn de belangrijkste risico's:

2.1 De samenwerking met RESULT komt niet tot stand of de samenwerking leidt niet tot een succesvolle proefboring.

De ontwikkeling van de geothermiebron lijkt op dit moment alleen haalbaar door de aan RESULT toegekende subsidie van 5,6 miljoen euro te benutten en door het toepassen van de voorgestelde innovatieve boorteknik. Het samenwerkingsverband RESULT heeft aangegeven aanvullend aan de subsidie zelf te willen investeren in het realiseren van de geothermiebron. Als het samenwerkingsverband er niet voor kiest om RESULT in Zwolle uit te voeren, dan is de ontwikkeling van de geothermiebron in Zwolle Noord uiterst onzeker. In dat geval kan geen warmte worden geleverd aan een warmtenet in Holtenbroek en Aa-landen en loopt de ontwikkeling van de hele keten vertraging op. Er zijn dan twee mogelijkheden:

- we gaan op zoek naar andere subsidiemogelijkheden om de geothermiebron te realiseren;
- het warmtenet wordt door andere duurzame warmtebronnen van warmte voorzien.

Parallel aan de ontwikkeling van de geothermiebron wordt nagedacht over alternatieve en/of aanvullende duurzame warmtebronnen die het warmtenet in Holtenbroek en Aa-landen kunnen voeden. Hiervoor werken we aan een bronnenstrategie en een warmtenetstrategie. Zicht op alternatieve warmtebronnen is ook van belang voor het geval het proefproject RESULT in een later stadium niet tot een succesvolle boring leidt.

4.1 De nadere uitwerking van het organisatiemodel warmtebedrijf leidt niet tot de gewenste samenwerking bij de warmteketen in Holtenbroek en Aa-Landen.

Zonder een organisatie die verantwoordelijk wordt voor de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van het warmtenet en de inkoop en levering van warmte, komt er geen warmtenet tot stand. Dit heeft gevolgen voor de warmtetransitie in Holtenbroek en Aa-landen. Ook het zal het samenwerkingsverband RESULT niet bereid zijn te investeren in de aanleg van de geothermiebron.

Voor de eerste fase van de warmteketen in Holtenbroek en Aa-landen is een integrale businesscase met een gevoeligheidsanalyse uitgewerkt. Deze gevoeligheidsanalyse geeft inzicht in de risico's bij de ontwikkeling van de warmteketen. Door hier actief op te sturen kan gewerkt worden aan een gezonde businesscase.

Financiën

De vervolgwerkzaamheden worden gedekt binnen de beschikbaar gestelde budgetten voor geothermie. Voor 2021 is bij de begrotingsbehandeling een aanvullende budgetaanvraag gedaan voor de geothermieontwikkeling (bron, warmtenet, warmtelevering/afname, overall-projectmanagement) en voor het nader uitwerken van het organisatiemodel voor de eerste fase in Holtenbroek en Aa-landen.

Inzet is dat de voorbereidingskosten die door de gemeente in het ontwikkeltraject 2018-2021 worden gemaakt voor een zo groot mogelijk deel worden ingebracht in de businesscase en op termijn worden terugverdiend. Als de ontwikkeling van de geothermieborn niet doorgaat, dan zullen de

Datum 13 november 2020

voorbereidingskosten niet kunnen worden ingebracht in de businesscase en komen de gemaakte kosten ten laste van de bij de PPN/Begroting 2018-2021 beschikbaar gestelde kredieten.

Communicatie

De quickscan voor Holtenbroek en Aa-landen is in overleg met de grote afnemers in de keten uitgevoerd. Waar nodig is gericht informatie opgehaald bij de gebouweigenaren die in beeld zijn als afnemer van warmte in de eerste fase. Overige stakeholders zijn geïnformeerd over deze stap. In het vervolg zal een verdiepingsslag op de haalbaarheid worden gemaakt met alle partijen die onderdeel uitmaken van de eerste fase. De gemeente neemt, vooruitlopend op het oprichten van een warmtebedrijf, de verantwoordelijkheid op zich voor de technische, organisatorische en financiële uitwerking van het warmtenet.

De klankbordgroep geothermie wordt in november geïnformeerd over de voortgang van het project. Het samenwerkingsverband van RESULT zal dan ook kennis maken met de klankbordgroep. De klankbordgroep heeft aangegeven graag betrokken te willen blijven voor het vervolg.

In het kader van het opstellen van een Wijkuitvoeringsplan wordt gekeken of het mogelijk is om nabij de eerste fase van het warmtenet gelegen clusters met particuliere woningen aan te sluiten op het warmtenet. In het proces om te komen tot een Wijkuitvoeringsplan wordt daarvoor een intensief participatietraject met bewoners doorlopen waaruit moet blijken of deze clusters in het Wijkuitvoeringsplan kunnen worden meegenomen of niet.

Vervolg

Het vervolg op dit raadsbesluit richt zich op drie onderdelen:

1. Het vastleggen van afspraken met het samenwerkingsverband RESULT.

In januari 2021 sluit het college namens de gemeente Zwolle met het samenwerkingsverband een samenwerkingsovereenkomst (mits RESULT kiest voor Zwolle).

De subsidietermijn van RESULT heeft een looptijd tot september 2023. In deze periode worden meerdere Go/No Go beslissingen door het samenwerkingsverband genomen. De belangrijkste mijlpalen en beslistmomenten voor RESULT zijn:

- Eerste kwartaal 2022: het investeringsbesluit van het samenwerkingsverband tot het doen van de eerste boring (de proefboring).
- 2° helft van 2022: het uitvoeren van de eerste boring en, na een succesvolle boring, de tweede boring.
- Eind 2023: na een succesvolle testfase kan de eerste warmte eind 2023 geleverd worden.

Indien een rol van de gemeente in de exploitatie van de geothermiebron gewenst is, legt het college een voorstel hierover ter besluitvorming voor aan uw raad.

2. Het nader uitwerken van het organisatiemodel warmtebedrijf voor Holtenbroek en Aa-landen.

Begin 2021 organiseren we een marktconsultatie. Daarbij richten wij ons op mogelijke samenwerking met één of meerdere (markt)partijen die kennis en ervaring kunnen toevoegen op onderdelen van het warmtebedrijf (transport, distributie, levering). Het is van belang dat deze partijen zich committeren aan de gedeelde uitgangspunten voor de Zwolse warmteketen. In die periode voeren we ook gesprekken

Datum 13 november 2020

met publieke partijen, waaronder de provincie Overijssel en het Energiefonds Overijssel over mogelijke samenwerking.

Naar verwachting ontvangt uw raad in de tweede helft van 2021 een voorstel over de mogelijke samenwerking met geconsulteerde (markt)partijen in een warmtebedrijf. Bij gebleken haalbaarheid doen wij u vervolgens naar verwachting in het eerste kwartaal van 2022 een voorstel voor het oprichten van een warmtebedrijf, de gewenste samenstelling hiervan en de rol van de gemeente hierin.

3. *Het afwegingskader voor het bepalen van een regievariant wordt doorontwikkeld.*

De vraag naar de manier waarop de warmteketen moet worden georganiseerd speelt ook in andere gebieden in Zwolle. De quickscan die voor Holtenbroek en Aa-landen is uitgevoerd gaan we ook doen voor Berkum, de Spoorzone en de Tippe. Op die manier passen we het afwegingskader toe op verschillende situaties met (deels) andere beoogde collectieve warmteoplossingen. Per gebied staat maatwerk voorop om te kunnen bepalen welke regievariant het beste past bij de situatie. Door dit voor verschillende gebieden te doen blijven we het afwegingskader verder ontwikkelen.

Excursies Koekoekspolder en warmtebedrijf Groningen

Tijdens de informatieronde naar aanleiding van de informatienota over de voortgang geothermie en de mogelijke deelname aan Geothermica (RESULT) op 2 maart 2020 is een excursie naar de geothermiebron in de Koekoekspolder toegezegd. Gezien de situatie rond het corona-virus is het organiseren van deze excursie tot nader order uitgesteld naar een later passend moment.

Ook het voor 23 oktober 2020 geplande bezoek aan Warmtestad Groningen, het warmtebedrijf waarvan de gemeente Groningen en Waterbedrijf Groningen aandeelhouder zijn, heeft in verband met het corona-virus geen doorgang kunnen vinden. Ook voor dit bezoek wordt zodra dit mogelijk is een nieuwe afspraak gemaakt.

Openbaarheid

Deze beslisnota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke